

Споживчі настрої в Україні

Жовтень 2021

Роксолана Євдокименко
Менеджер з організації досліджень
roksolana.yevdokymenko@sapiens.com.ua

<https://www.facebook.com/InfoSapiensLLC/>

<https://www.sapiens.com.ua/>

Методологія опитування

- Індекс споживчих настроїв в Україні визначають на підставі вибіркового опитування громадян країни.
- Під час кожної хвили дослідження опитують 1 000 осіб віком від 16 років.
- Вибірка є репрезентативною за статтю та віком, враховує міське та сільське населення і розмір населеного пункту.
- Статистичне відхилення не перевищує 3,2%.

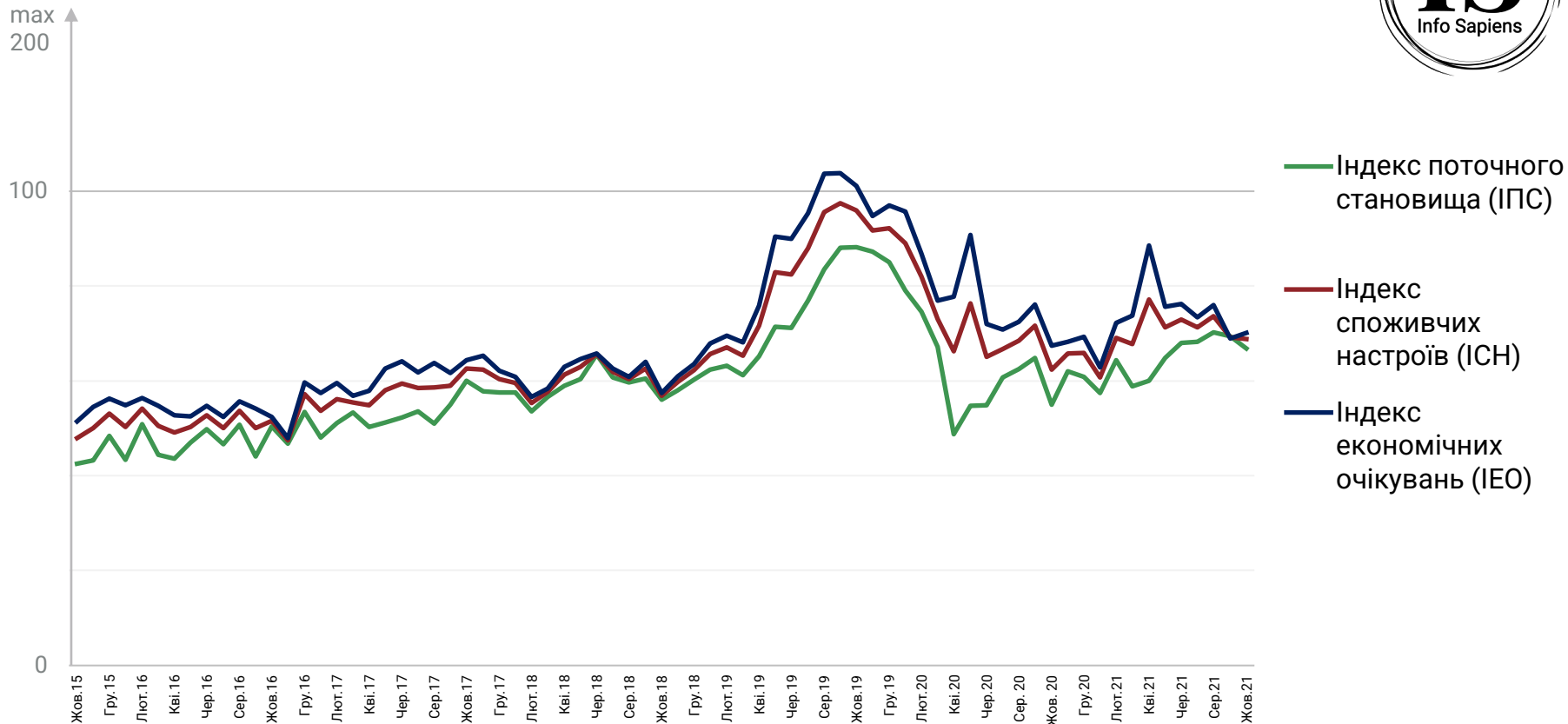
Увага!

- Починаючи з квітня 2014 року з дослідження «Споживчих настроїв» виключений Крим.
- Починаючи з червня 2014 року, був здійснений перехід на більш широку вибірку за віком (тепер для опитування використовується аудиторія у віці 16 років та старше, що проживає по всій Україні, у тому числі в містах та селах, проти 15-59 років, як це було раніше). Такі зміни зроблені з метою покращення якості даних проекту «Споживчі настрої» та забезпечення порівняння з даними по іншим країнам Європи.
- Для можливості порівняння даних у довгостроковій динаміці результати дослідження по загальним індексам були перезважені та приведені до єдиної структури. Якщо ви використовуєте дані цього дослідження у динаміці, їх необхідно оновити.

Дослідження «Споживчі настрої в Україні» раніше виконувалося ІП «ГФК ЮКРЕЙН», а з 2019 року його здійснює ТОВ «ІНФО САПІЄНС» за сприяння Dragon Capital.

В результаті глобальної реорганізації компаній GfK, бізнес у сфері соціально-політичних досліджень у 26 країнах включно з Україною був проданий. ТОВ «ІНФО САПІЄНС» було створено співробітниками колишніх відділів ІП «ГФК ЮКРЕЙН», а саме: соціально-політичних досліджень, якісних досліджень, досліджень споживчих товарів, польового, обробки та контролю якості даних.

Індекси споживчих настроїв в Україні (цільова аудиторія 16+)

Індекси споживчих настроїв та інші показники

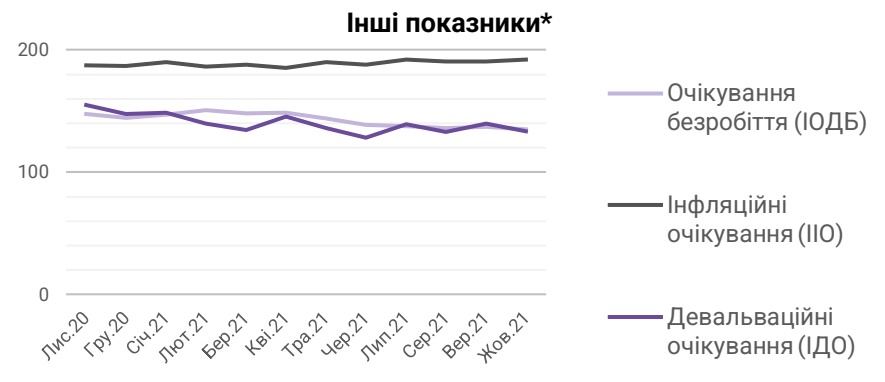
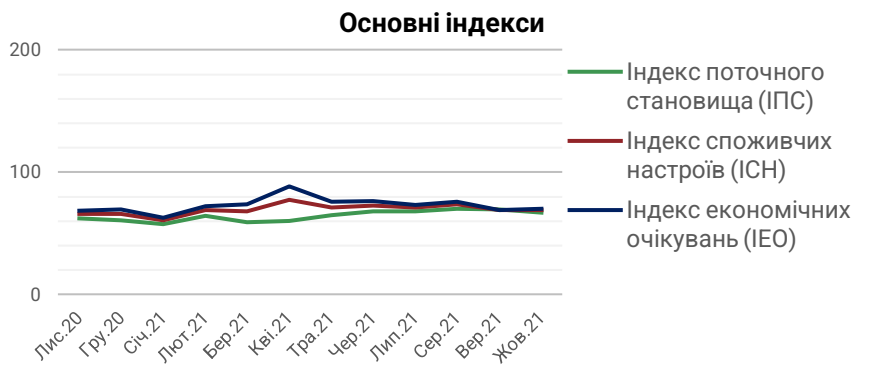
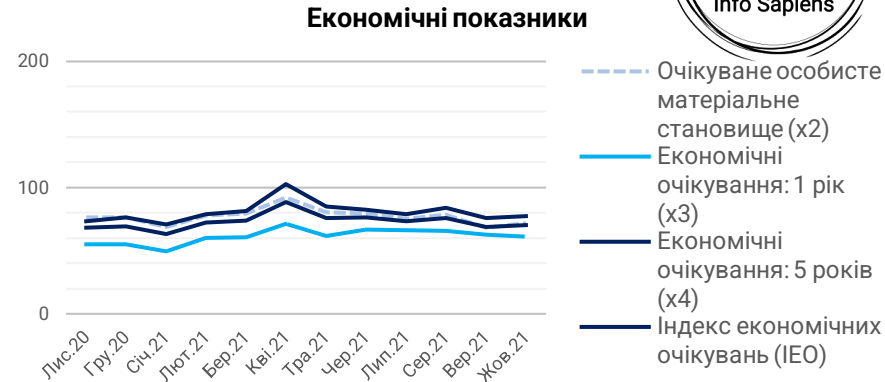
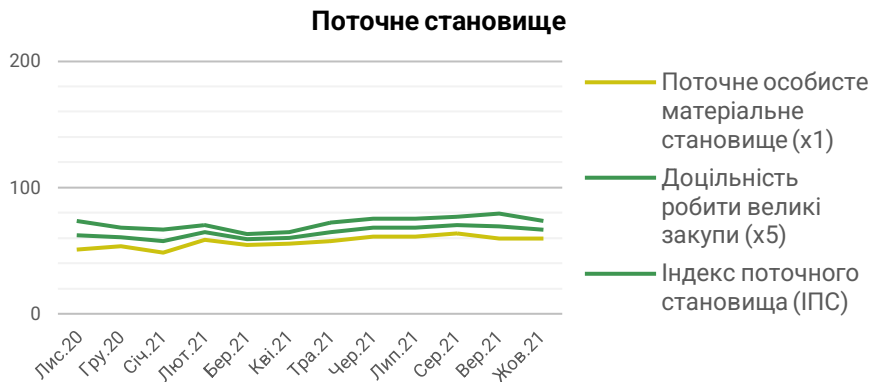

У жовтні 2021 року Індекс споживчих настроїв українців незначно знизився та становить 68,8 п. Падіння індикатора спричинене зниженням Індексу доцільності роботи великі закупи.

Індекси очікуваної динаміки безробіття та девальваційних очікувань дещо покращилися, а Індекс інфляційних очікувань незначно погіршився на 1,7 п.

*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі — оптимістичні.

Індекси споживчих настроїв та інші показники: динаміка

*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі — оптимістичні.

Індекси споживчих настроїв та інші показники за регіонами

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід
Індекс поточного особистого матеріального становища (x1)	75.8	49.7	75.4	55.6	60.6	39.3
	+15.0	+0.8	+6.5	-12.1	+18.0	-18.5
Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2)	90.5	56.9	107.6	55.4	64.3	54.3
	+15.4	-3.6	+35.5	-21.2	+11.1	-13.0
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3)	70.4	52.7	81.1	50.2	60.4	50.8
	+4.4	-2.5	+4.3	-13.2	+8.3	-4.0
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих 5 років (x4)	101.0	71.8	96.0	66.5	69.4	66.6
	+17.9	+2.2	+11.5	-7.6	-3.4	-3.4
Індекс доцільності роботи великі закупи (x5)	128.6	60.0	72.4	72.2	70.3	67.7
	+27.4	-7.7	-9.8	-6.1	+3.1	-22.4
Індекс споживчих настроїв (ІСН) середнє x1,x2,x3,x4,x5	93.3	58.2	86.5	60.0	65.0	55.7
	+16.0	-2.2	+9.6	-12.1	+7.4	-12.3
Індекс поточного становища (ІПС) середнє x1,x5	102.2	54.8	73.9	63.9	65.5	53.5
	+21.2	-3.4	-1.7	-9.1	+10.6	-20.5
Індекс економічних очікувань (ІЕО) середнє x2,x3,x4	87.3	60.5	94.9	57.4	64.7	57.2
	+12.5	-1.3	+17.1	-14.0	+5.3	-6.8
Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)*	124.0	148.3	123.1	144.4	130.4	136.2
	-3.8	-5.8	-12.9	+3.3	+3.9	+2.3
Індекс інфляційних очікувань (ІІО)*	193.7	196.7	190.8	193.6	190.1	187.3
	-2.3	-0.5	+5.6	+4.5	-2.8	-0.5
Індекс девальваційних очікувань (ІДО)*	119.3	134.9	125.3	139.6	135.9	140.9
	-14.9	-6.8	-13.3	+0.4	-2.6	-5.1

У жовтні в різних регіонах України спостерігалася різна динаміка.

Позитивна динаміка спостерігалася:

- у Києві Індекс споживчих настроїв зріс на 16 пунктів. Зафіксований зріст усіх складових індексу;
- на Заході споживчі настрої зросли на 9,6 пунктів, найбільше зріс Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища;
- на Півдні зросли Індекс поточного матеріального становища, Індекс очікуваних змін матеріального становища та Індекс очікуваного розвитку економіки впродовж найближчого року;

Стабільна динаміка ІСН:

- на Півночі незначне падіння індексу здебільшого спричинене зменшенням Індeksu доцільності роботи великі закупи.

Негативна динаміка ІСН:

- в Центрі та на Сході спостерігалася зменшення Індeksu споживчих настроїв на рівні 12 пунктів. В даних регіонах щодо усіх складових індексу зафіксована негативна динаміка.

Індекс очікуваної динаміки безробіття покращився на Заході та на Півночі. Інфляційні очікування найбільше погіршилися на Заході та в Центрі. Девальваційні очікування суттєво покращилися в Києві та на Заході.

*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високий очікування означають песимістичні настрої, низькі – оптимістичні.

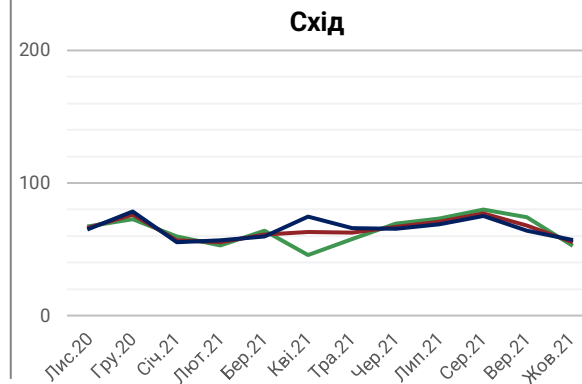
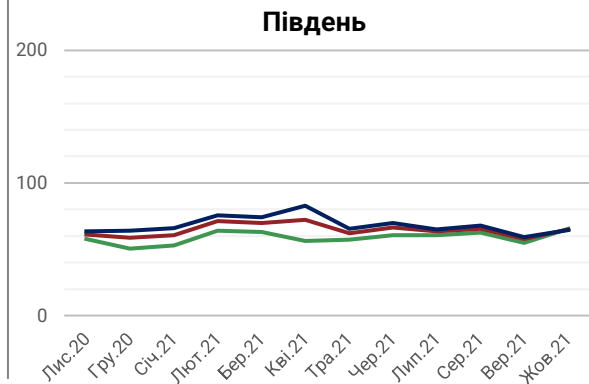
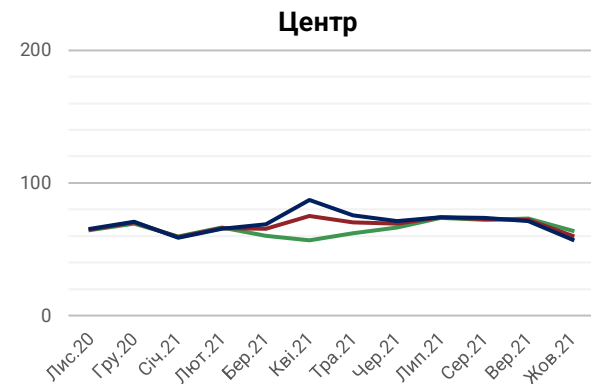
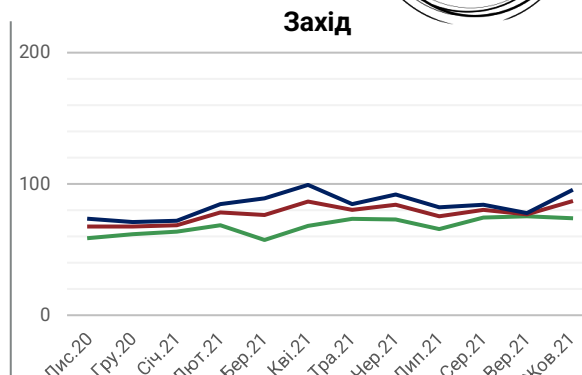
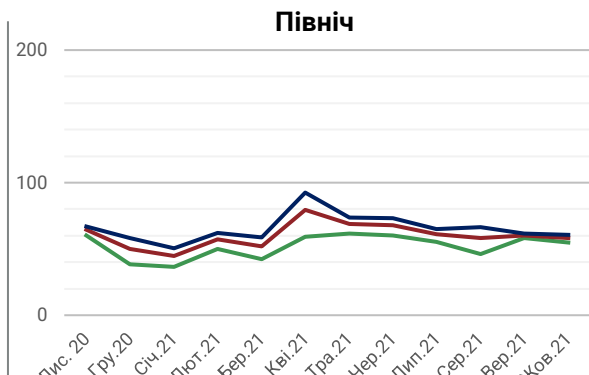
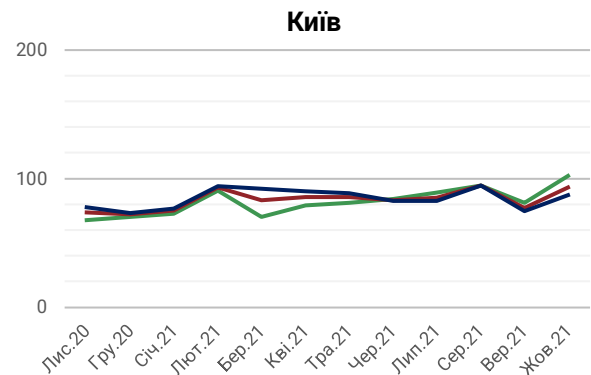
Основні показники за регіонами: динаміка

— Індекс поточного становища (ІПС)

— Індекс споживчих настроїв (ІСН)

— Індекс економічних очікувань (ІЕО)

Індекси споживчих настроїв та інші показники за розміром населеного пункту

	Село	Мале місто	Середнє місто	Велике місто
Індекс поточного особистого матеріального становища (x1)	64.7	56.5	62.8	53.7
	+13.2	+0.2	-0.2	-18.9
Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2)	78.0	69.8	73.9	64.3
	+15.6	+8.3	+1.0	-17.4
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3)	65.0	58.2	60.5	59.5
	+9.6	+5.5	+0.7	-28.1
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих 5 років (x4)	74.8	77.7	82.8	76.1
	-5.2	+8.8	+13.9	-7.8
Індекс доцільності робити великі закупи (x5)	68.2	70.7	74.6	85.5
	-6.8	-1.3	+1.0	-13.2
Індекс споживчих настроїв (ІСН) середнє x1,x2,x3,x4,x5	70.2	66.6	70.9	67.8
	+5.3	+4.3	+3.3	-17.1
Індекс поточного становища (ІПС) середнє x1,x5	66.5	63.6	68.7	69.6
	+3.2	-0.5	+0.4	-16.1
Індекс економічних очікувань (ІЕО) середнє x2,x3,x4	72.6	68.6	72.4	66.6
	+6.7	+7.5	+5.2	-17.7
Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)*	128.4	143.1	139.7	130.8
	-16.3	-2.4	+1.5	+15.4
Індекс інфляційних очікувань (ІІО)*	188.3	191.1	193.9	196.7
	-0.5	+0.5	+2.0	+6.0
Індекс девальваційних очікувань (ІДО)*	133.9	128.5	134.2	138.8
	-4.6	-16.7	-10.1	+7.1

У жовтні споживчі настрої незначно покращилися серед жителів сіл, малих та середніх міст, а серед населення великих міст, навпаки, погіршилися.

Серед *сільських* жителів покращилися індекси поточного та очікуваного матеріального становища та очікуваного розвитку економіки.

В *малих містах* покращилися усі складові індексу, крім доцільності великих закупів.

В *середніх містах* значно зріс Індекс очікуваного розвитку економіки впродовж найближчих 5 років

У *великих містах* Індекс споживчих настроїв зменшився на 17,1 пункти. Негативна динаміка зафіксована щодо всіх складових індексу.

Індекс очікуваної динаміки безробіття погіршився у *великих містах* та покращився у *селах*. Інфляційні очікування погіршилися у *великих містах*. Індекс девальваційних очікувань покращився серед жителів *сіл, малих та середніх міст*, але погіршився у *великих містах*.

*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі — оптимістичні.

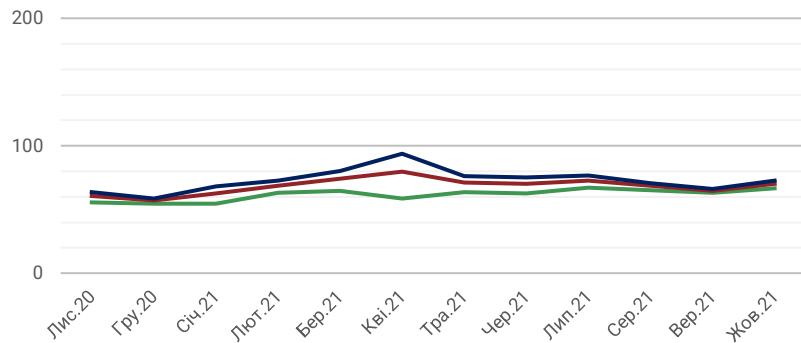

Основні показники за розміром населеного пункту: динаміка

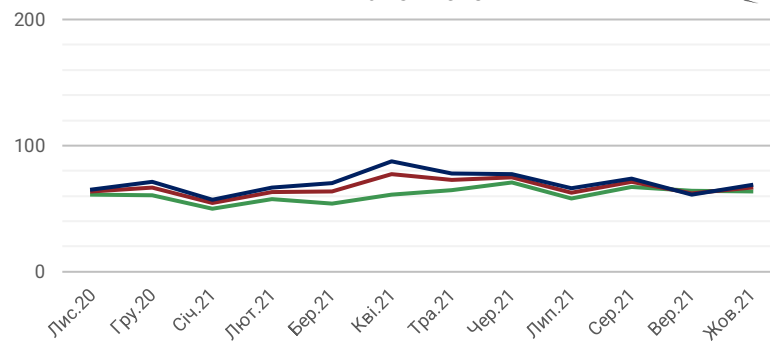

— Індекс поточного становища (ІПС)   — Індекс споживчих настроїв (ІСН)   — Індекс економічних очікувань (ІЕО)

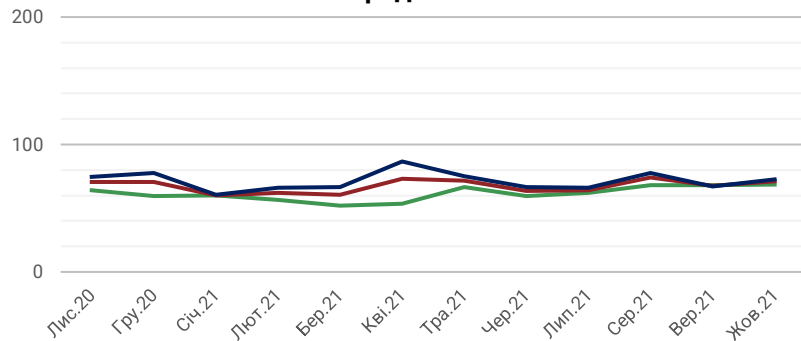
Село

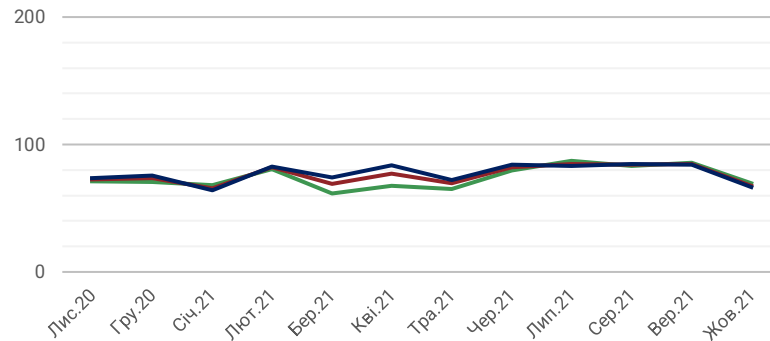
Мале місто

Середнє місто

Велике місто

Індекси споживчих настроїв та інші показники за віком

	16-30 років	31-45 років	46-59 років	60 років і старше
Індекс поточного особистого матеріального становища (x1)	81.8	65.5	54.6	40.9
	+2.5	+0.2	+1.9	-2.7
Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2)	96.2	78.6	65.4	52.2
	+8.4	+3.6	+3.3	+1.2
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3)	89.8	64.0	49.9	45.5
	-7.0	-4.2	+7.3	-1.3
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих 5 років (x4)	99.9	81.4	64.7	66.4
	-1.3	+7.3	-0.1	-0.6
Індекс доцільності робити великі закупи (x5)	92.0	85.2	65.2	55.9
	-6.3	-3.9	-4.7	-6.3
Індекс споживчих настроїв (ІСН) середнє x1,x2,x3,x4,x5	91.9	74.9	60.0	52.2
	-0.8	+0.6	+1.5	-1.9
Індекс поточного становища (ІПС) середнє x1,x5	86.9	75.4	59.9	48.4
	-1.9	-1.9	-1.4	-4.5
Індекс економічних очікувань (ІЕО) середнє x2,x3,x4	95.3	74.7	60.0	54.7
	0.0	+2.2	+3.5	-0.2
Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)*	119.0	132.7	142.7	142.9
	-3.9	-0.6	+2.0	-6.9
Індекс інфляційних очікувань (ІІО)*	186.2	193.9	193.4	193.1
	+4.4	+2.1	+1.6	-0.9
Індекс девальваційних очікувань (ІДО)*	127.9	140.9	136.7	128.1
	-8.3	-0.9	-7.9	-8.5

У жовтні ІСН не спостерігалось значної динаміки Індeksu споживчих настроїв серед різних вікових груп населення. Незначне зростання індексу зафіксоване у вікових групах 31-45 років та 46-50 років. Деяко зменшилось значення серед населення віком 16-30 років та 60 років і старше.

Наймолодше населення віком 16-30 років нижче оцінило очікування щодо розвитку економіки впродовж найближчого року та доцільності великих покупок.

Серед українців віком 31-45 років покращився Індекс очікуваного розвитку економіки впродовж найближчих 5 років.

Серед населення віком 46-59 років зріс Індекс очікуваного розвитку економіки впродовж найближчого року.

Населення старше 60 років у жовтні нижче оцінило доцільність робити великі закупи.

Індекс очікуваної динаміки безробіття покращився серед населення 60 років і старше та віком 16-30 років. Найбільше погіршення щодо інфляційних очікувань зафіксоване серед населення віком 16-30 років. Девальваційні очікування покращилися серед усіх груп.

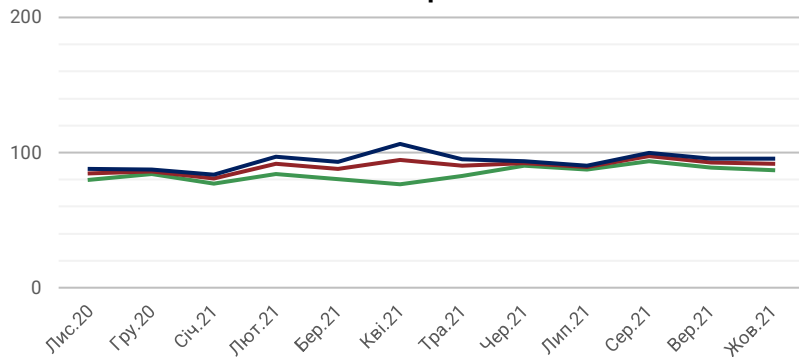
*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі – оптимістичні.

Основні показники за віком: динаміка

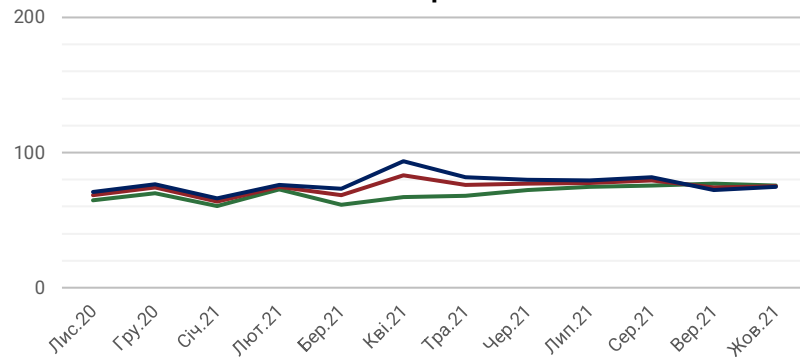

— Індекс поточного становища (ІПС)   — Індекс споживчих настроїв (ІСН)   — Індекс економічних очікувань (ІЕО)

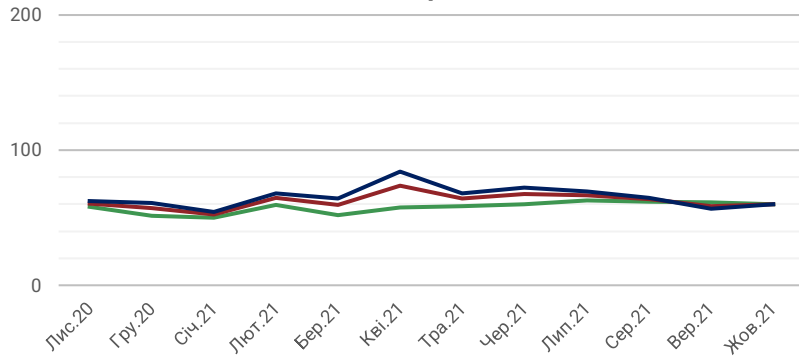
16-30 років

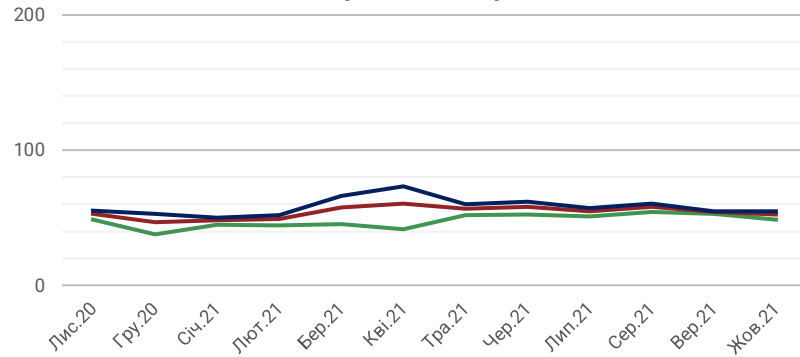
31-45 років

46-59 років

60 років та старше

Індекси споживчих настроїв та інші показники за рівнем добробуту

	Нижче середнього	Середній	Вище середнього
Індекс поточного особистого матеріального становища (x1)	33.7	65.1	83.4
	-7.0	-1.3	+5.6
Індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2)	47.0	75.6	99.2
	-5.4	+3.6	+11.5
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3)	39.3	64.9	82.8
	-2.5	-5.8	+1.2
Індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчих п'яти років (x4)	61.2	79.5	94.5
	-2.8	+0.3	+6.2
Індекс доцільності роботи великі закупки (x5)	53.6	73.1	105.1
	-5.7	-12.0	+0.9
Індекс споживчих настроїв (ІСН) середнє x1,x2,x3,x4,x5	47.0	71.7	93.0
	-4.7	-3.0	+5.1
Індекс поточного становища (ІПС) середнє x1,x5	43.6	69.1	94.3
	-6.3	-6.7	+3.2
Індекс економічних очікувань (ІЕО) середнє x2,x3,x4	49.2	73.3	92.2
	-3.6	-0.6	+6.3
Індекс очікуваної динаміки безробіття (ІОДБ)*	145.3	134.2	121.5
	-8.4	+4.6	-0.5
Індекс інфляційних очікувань (ІІО)*	192.8	191.7	190.6
	+0.1	+1.4	+1.2
Індекс девальваційних очікувань (ІДО)*	132.9	138.3	127.2
	-6.4	-2.1	-14.5

У жовтні споживчі настрої дещо знизилися серед населення з середнім рівнем доходу та нижче середнього, і збільшилися серед населення в рівнем доходу вище середнього.

У групах із доходом *нижче середнього* знизилися всі індекси.

У групі із *середнім рівнем доходів* зафіксована погршився Індекс доцільності роботи великі закупки та Індекс очікуваного розвитку економіки впродовж найближчого року.

Серед населення з добробутом вище середнього рівня зросли індекси поточного та очікуваного матеріального становища, а також очікуваного розвитку економіки впродовж найближчих 5 років.

Індекс очікуваної динаміки безробіття покращився серед населення з доходом нижче середнього та погіршився серед населенням з середнім рівнем доходів. Інфляційні очікування суттєво не змінилися. Девальваційні очікування погіршилися серед усіх груп.

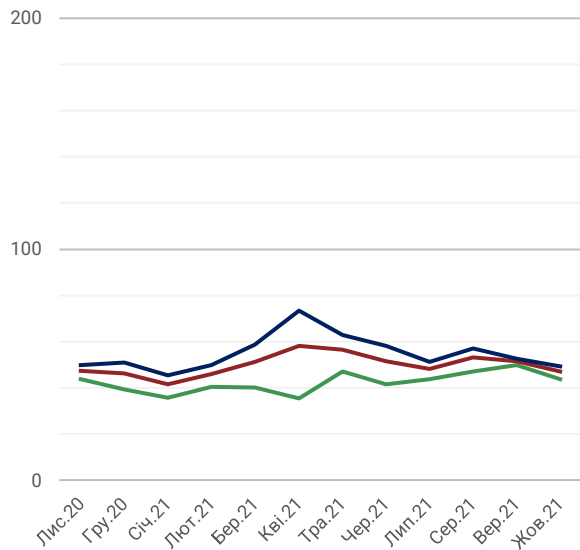
*На відміну від інших індексів, ці показники мають обернену шкалу: високі очікування означають песимістичні настрої, низькі — оптимістичні.

Основні показники за рівнем добробуту: динаміка

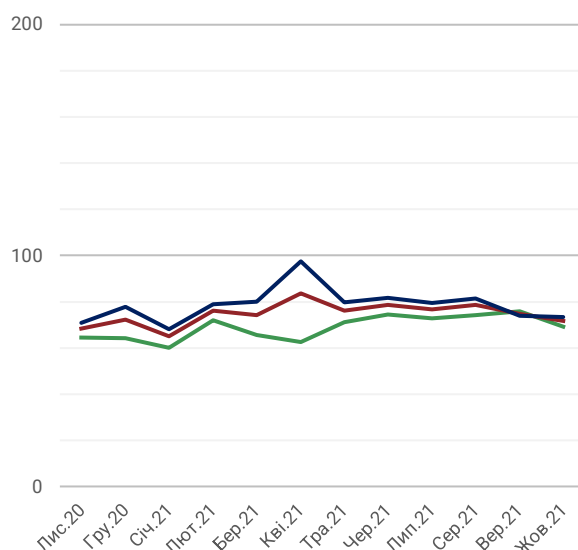

— Індекс поточного становища (ІПС)   — Індекс споживчих настроїв (ІСН)   — Індекс економічних очікувань (ІЕО)

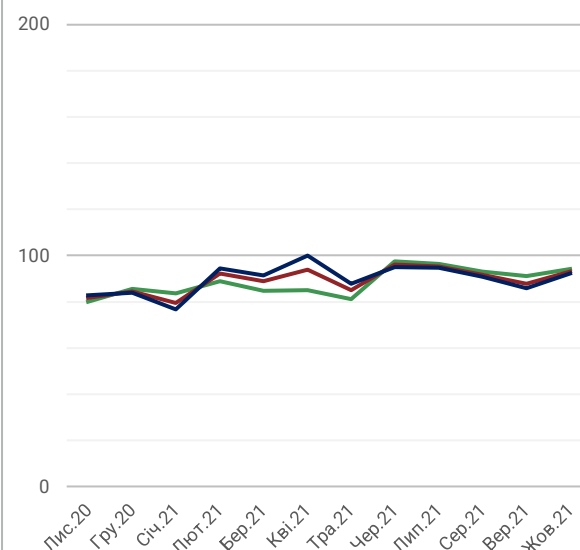
Нижче середнього

Середній

Вище середнього

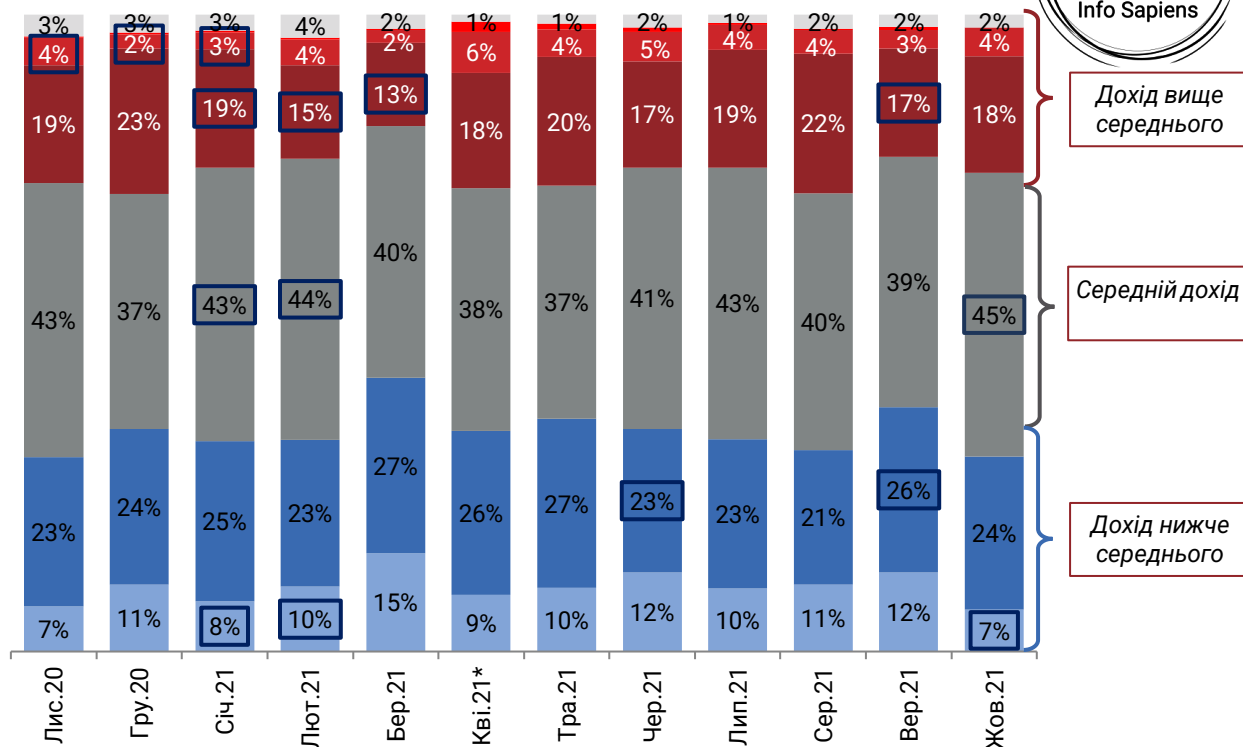

Фінансовий стан

ЩО Б ВИ МОГЛИ СКАЗАТИ ПРО ФІНАНСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ВАШОЇ СІМ'Ї?

- Важко сказати
- Будь-які необхідні покупки можу зробити в будь-який час
- Вистачає на харчування, одяг, взуття, дорогі покупки. Для таких покупок як машина, квартира необхідно заощадити або позичити
- Вистачає на харчування, одяг, взуття, інші покупки. Але для придбання речей, які дорого коштують (таких як телевізор, холодильник) необхідно заощадити або позичити
- Вистачає на харчування та необхідний одяг, взуття. Для таких покупок як гарний костюм, мобільний телефон, пилосос необхідно заощадити або позичити
- Вистачає на харчування. Для придбання одягу, взуття необхідно заощадити або позичити
- Змушені економити на харчуванні

* У травні 2020 року та квітні 2021, у зв'язку з пандемією COVID-19 та карантинними обмеженнями, опитування проводилося методом телефонного інтерв'ю. У квітні 2021 рівень доходу враховувався при статистичному зважуванні.

□ Позначені статистично значущі відмінності порівняно до попереднього періоду (рівень статистичної значимості 95%)